

ПРОТОКОЛ № 28

Засідання наукової ради Національного фонду досліджень України (НФДУ)

26 жовтня 2023 року

Місце проведення: у зв'язку з продовженням дії воєнного стану, засідання відбувається в дистанційній формі шляхом аудіо/відео конференції із застосуванням програмного забезпечення Zoom.

Реєстрація членів наукової ради (далі – НР) НФДУ проводиться онлайн шляхом приєднання до аудіо/відео конференції (кількісний склад НР НФДУ – 32 особи). Засідання НР НФДУ є правоможним, якщо на ньому присутні не менше двох третин загального складу НР НФДУ.

За результатами реєстрації на засіданні присутні 23 членів НР НФДУ (поіменно):

Амеліна Світлана Миколаївна, Бойко Надія Володимирівна, Боярська-Хоменко Анна Володимирівна, Бурлаєнко В'ячеслав Миколайович, Данішевський Владислав Валентинович, Дорошенко Андрій Олегович, Драган Анатолій Іванович, Кашуба Олена Віталіївна, Коритченко Костянтин Володимирович, Кузьмін Юрій Ігорович, Лебовка Микола Іванович, Лученко Дмитро Валентинович, Лютий Тарас Володимирович, Матишевська Ольга Павлівна, Москаленко Роман Андрійович, Носич Олександр Йосипович, Павличенко Артем Васильович, Пріхна Тетяна Олексіївна, Родінкова Вікторія Валеріївна, Семенов Андрій Олександрович, Чолій Сергій Васильович, Шепельський Дмитро Георгійович.

Вільчинський Станіслав Йосипович – голова НФДУ, головуєчий на засіданні;

Представники дирекції НФДУ:

Кузнецов Андрій Олегович – перший заступник виконавчого директора НФДУ;

Запрошені члени Наглядової ради – Сергій Утєвський, Віктор Демченко, Петер Берцик, Андрій Трохимчук.

Порядок денний:

1. Про розгляд рекомендацій Наукового комітету Національної ради України з питань розвитку науки і технологій до Порядку проведення наукової і науково-технічної експертизи проєктів та розгляду заявок на одержання грантової підтримки (доповідач – С. Вільчинський).
2. Про результати роботи робочої групи щодо спрощення роботи експертів (доповідач – А. Боярська-Хоменко).
3. Про створення Комісії конкурсу спільного конкурсного відбору проєктів з виконання наукових досліджень і розробок зі Швейцарським національним науковим фондом (ШННФ) конкурсу “Спільні українсько-швейцарські проєкти з виконання наукових досліджень: Конкурс проєктів 2023” (доповідач – С. Вільчинський).
4. Про розгляд запитів до державних органів з приводу блокування роботи Національного фонду досліджень (доповідач – С. Вільчинський).

5. Про розгляд звернень грантоотримувачів. (доповідач – А. Кузнецов)
6. Про затвердження структури бази даних проєктів, які фінансуються та фінансувались НФДУ (доповідач – А. Кузнецов).
7. Різне.

Розгляд питань порядку денного:

1. Перше питання порядку денного: **Про розгляд рекомендацій Наукового комітету Національної ради України з питань розвитку науки і технологій до Порядку проведення наукової і науково-технічної експертизи проєктів та розгляду заявок на одержання грантової підтримки.**

С. Вільчинський доповів про стан опрацювання рекомендацій Наглядової ради Фонду стосовно Порядку проведення наукової і науково-технічної експертизи проєктів та розгляду заявок на одержання грантової підтримки та запропонував щодо рекомендацій, які не викликали заперечень з боку членів наукової ради та відділу правового забезпечення, прийняти без обговорення. В обговоренні взяли участь А. Семенов, В. Демченко, В. Родінкова, А. Кузнецов.

Секретар наукової ради представив рекомендації наглядової ради, що були направлені листом №007-11/924 від 11.10.2023 року, а саме:

1) Рекомендуємо переглянути норму, встановлену останнім абзацем п.16 проєкту Порядку, згідно з якою «Максимальна кількість заявок, експертизу яких може проводити один експерт, визначається Комісією конкурсу, але не може перевищувати 10 заявок в межах одного конкурсу та 15 заявок в межах всіх конкурсів, що проводяться Фондом за календарний рік.»

Таке формулювання робить можливим рутинне встановлення Комісією конкурсу максимальної кількості заявок на одного експерта на рівні 10, без жодного контролю обґрунтування такої необхідності з боку наукової ради НФДУ. При цьому, в залежності від обсягів конкурсу, може статися, що всі заявки конкурсу з певної тематики будуть розглядатися одним і тим самим експертом, причому наукова рада Фонду буде поінформована про це лише постфактум. Рекомендуємо встановити натомість, що всі випадки перевищення рівня 6 заявок на одного експерта в межах одного конкурсу вимагають погодження Арбітром та головою відповідної секції наукової ради Фонду чи головою НФДУ.

Також, оскільки різні конкурси в межах календарного року забезпечуються різними Комісіями конкурсів, то слід визначити, яким чином технічно буде контролюватися обмеження загального числа заявок на одного експерта за рік.

2) Рекомендуємо переглянути п.17 проєкту Порядку в частині тих документів та інформації, які зобов'язаний надавати український експерт при проведенні експертизи на безоплатній основі.

На нашу думку, у цьому випадку немає необхідності оформлення з експертом договору цивільно-правового характеру на проведення наукової та науково-технічної експертизи. Загалом, проведення експертизи українським експертом на безоплатній основі повинне буде можливим в тому ж режимі, що і іноземним експертом – проставленням відміток в електронній системі Фонду про згоду на проведення експертизи на умовах, визначених договором приєднання в електронній системі Фонду. Оскільки ідентифікація експерта в системі Фонду вже забезпечена використанням його електронного підпису, то аналогічним чином – проставленням відміток в системі – може відбуватися і подання заяви про відсутність конфлікту інтересів, і завірення скан-копій інших документів.

3) В пунктах 4.1, 4.2 таблиці критеріїв розділу I, а також в пункті 3.4 таблиці критеріїв розділу II Додатку 2 «Критерії та форма оцінювання проєктів Національним фондом досліджень України (Методичне забезпечення проведення експертизи)» містяться субкритерії, пов'язані з якістю публікацій керівника та виконавців проєкту. Разом з тим, відсутні будь-які методичні рекомендації для експертів щодо того, як саме, на основі яких показників та ознак слід оцінювати якість публікаційного доробку. Відсутність таких методичних рекомендацій призводить до суттєвих розбіжностей у трактуванні різними експертами стандартів оцінювання за цим субкритерієм (в тому числі, з урахуванням того, що в оцінюванні беруть участь не лише українські, але й іноземні експерти). Рекомендуємо якомога швидше розробити та ввести в дію такі методичні рекомендації.

4) Абзац другий пункту 19 проєкту Порядку рекомендуємо після слів «Якщо Комісія конкурсу не приймає висновок експерта до розгляду» доповнити словами «у зв'язку з тим, що він не задовольняє вимогам повноти, достовірності і обґрунтованості».

5) Абзац другий пункту 19 проєкту Порядку («Якщо Комісія конкурсу не приймає висновок експерта до розгляду...») доцільно помістити в межах цього ж пункту після абзацу п'ятого («Якщо Панель ухвалила рішення, що висновок експерта не може бути прийнятий до розгляду...»), оскільки це відповідає хронологічному розгортанню процедури.

6) У пункті 19 проєкту Порядку строк проведення експертизи встановлений у обсязі 15 календарних днів, разом з тим у випадку заміни експерта строк проведення експертизи встановлений у обсязі 5 робочих днів. Рекомендуємо дещо збільшити обмеження строку проведення експертизи у випадку заміни експерта, і уніфіковано визначити строки або у робочих, або у календарних днях (наприклад, 15 і 10 календарних днів, або 10 і 7 робочих днів).

7) Пункт 4 розділу I Додатку 1 (Положення про Комісію конкурсу Національного фонду досліджень України) рекомендуємо доповнити таким текстом:

«У випадку, якщо до завершення процесу укладання договорів з переможцями конкурсу один чи більше переможців конкурсу повідомляють Фонд про неможливість приступити до виконання проєкту, наукова рада Фонду звертається до Комісії конкурсу з проханням внести відповідні корективи до переліку проєктів, що рекомендуються до реалізації за рахунок грантової підтримки Фонду, та списку переможців конкурсу із зазначенням рекомендованого обсягу фінансування проєкту та їх розподілу за роками у межах видатків Фонду, передбачених на відповідні цілі. У такому випадку до зазначених вище переліку та списку Комісією конкурсу можуть бути внесені такі корективи: виключення проєктів, виконання яких не є можливим, та внесення до переліку та списку проєктів, які є наступними в загальному рейтинговому списку проєктів (враховуючи залишок коштів від загального обсягу фінансування Конкурсу після виключення проєктів, виконання яких не є можливим).»

8) В пунктах 2,3 розділу II Додатку 1 (Положення про Комісію конкурсу Національного фонду досліджень України) рекомендуємо уточнити, що обрання голови та заступника голови Комісії конкурсу, голови та заступника голови Панелі проводиться шляхом відкритого голосування.

9) Перше речення пункту 8 розділу V Додатку 1 «Положення про Комісію конкурсу Національного фонду досліджень України» потребує смислового уточнення: незрозуміло, що саме змінюється у способі ухвалення рішень Комісією/Панеллю у випадку, коли «Комісією/Панеллю ухвалено рішення про неголосування члена Комісії/Панелі конкурсу через наявність у нього/неї конфлікту інтересів або інших обставин, які впливають на його/її неупередженість».

10) В таблиці критеріїв оцінювання Додатку 2 «Критерії та форма оцінювання проєктів Національним фондом досліджень України (Методичне забезпечення проведення експертизи)», в описі критерію 1 «Якість запланованого дослідження» рекомендуємо замінити слова «їхньої відповідності сучасному рівню наукових досягнень» на «відповідності проєкту сучасному світовому рівню наукових досягнень». Це стосується як таблиці критеріїв розділу I (Критерії та форма оцінювання проєктів із виконання наукових досліджень і розробок), так і таблиці критеріїв розділу II (Критерії та форма оцінювання проєктів із виконання наукових досліджень і розробок для індивідуальних грантів). Таке формулювання буде відповідати пункту 3 загальних положень проєкту Порядку, де зазначається, що одним з основних принципів експертизи проєктів є урахування світового рівня науково-технічного прогресу.

11) В пункті 2.2 таблиць критеріїв розділів I, II Додатку 2 «Критерії та форма оцінювання проєктів Національним фондом досліджень України (Методичне забезпечення проведення експертизи)» після слів «фахові публікації» рекомендуємо додати через кому слово «патенти».

12) Редакційні виправлення:

- в усьому тексті проекту Порядку рекомендуємо уніфіковано вжити написання «проект», оскільки з 2024 року вживання нових норм правопису в офіційній документації стане обов'язковим;
- слід замінити «усіх» на «всіх» в абзаці 6 пункту 4 та абзаці 3 пункту 14 проекту Порядку.

С. Вільчинський запропонував зацентувати увагу у ході обговорення на окремих правках і позиціях наглядової ради, які викликали дискусію, а саме:

- щодо рекомендації наглядової ради стосовно п. 19 - дещо збільшити строк проведення експертизи у випадку заміни експерта і уніфіковано визначити строки або у робочих або у календарних днях, наприклад 15 і 10 календарних днів або 10 і 7 робочих днів (за можливості), В. Родінкова пропонує аналогічно зазначити такий само строк і для додаткового експерта, щоб вони були у рівних умовах.

С. Вільчинський запропонував підтримати рекомендації наглядового комітету щодо розроблення деталізованих рекомендацій з оцінювання проєктів експертам, які здійснюватимуть наукову та науково-технічну експертизу за новими конкурсами НФДУ.

С. Вільчинський стосовно положення щодо звернення у разі неможливості розпочати виконання проєкту запропонував підтримати його в редакції, сформульованій відділом правового забезпечення Фонду, а також підтримати позицію відділу правового забезпечення щодо необхідності підписання договорів ЦПХ з українськими експертами

В обговоренні взяли участь А. Боярська-Хоменко, А. Семенов, які висловили думку, що п'ятнадцятиденний термін для проведення експертизи є замалим і запропонували зазначити 21 календарний день.

В. Демченко, А. Кузнецов, О. Кашуба, А. Семенов взяли участь в обговоренні питання щодо строків проведення експертизи.

За результатами обговорення головуєчий поставив на голосування питання зазначення у положенні п. 19 строку виконання експертом завдання з надання експертної оцінки, який становить 21 календарний день для всіх експертів.

Голосування: «за» – 17; «проти» – 6; «утримались» – 0.

ВИРІШИЛИ:

підтримати зазначення у положенні п. 19 строку виконання експертами завдання з надання експертної оцінки, який становить 21 календарний день для всіх експертів.

Головуєчий вносить пропозицію проголосувати за пропозиції наглядової ради до Порядку проведення наукової і науково-технічної експертизи проєктів та розгляду заявок на одержання грантової підтримки в такій редакції (частині наступних змін).

Голосування: «за» – 21; «проти» – 0; «утримались» – 1.

ВИРІШИЛИ:

підтримати пропозиції наглядової ради до Порядку проведення наукової і науково-технічної експертизи проектів та розгляду заявок на одержання грантової підтримки в такій редакції (частині наступних змін):

1) Останній абзац п. 16 Положення викласти в такій редакції:

Максимальна кількість заявок, експертизу яких може проводити один експерт, визначається Комісією конкурсу, але не може перевищувати 6 заявок в межах одного конкурсу та 15 заявок в межах всіх конкурсів, що проводяться Фондом за календарний рік. Всі випадки перевищення рівня 6 заявок на одного експерта в межах одного конкурсу вимагають погодження Арбітром та головою відповідної секції наукової ради Фонду чи головою НФДУ.

2) До пунктів 4.1, 4.2 таблиці критеріїв розділу I, а також до пункту 3.4 таблиці критеріїв розділу II Додатку 2» Критерії та форма оцінювання проектів Національним фондом досліджень України» розробити деталізовані рекомендації з оцінювання проектів експертам, які здійснюватимуть наукову та науково-технічну експертизу за новими конкурсами НФДУ.

3) Пункту 19 Порядку викласти в такій редакції:

19. Експертиза проекту проводиться експертами протягом двадцяти одного календарного дня з дати отримання ними доступу до матеріалів проекту. За результатами експертизи експерт готує висновок експерта, який подає через електронну систему Фонду.

Куратори не пізніше ніж протягом двох робочих днів з часу подання висновку експерта до електронної системи Фонду проводять його перевірку на повноту, достовірність, і обґрунтованість. Висновок експерта вважається прийнятим до розгляду Комісією конкурсу за умови консенсусу обох Кураторів щодо його відповідності встановленим вимогам до повноти, достовірності і обґрунтованості.

У разі виявлення Кураторами недоліків, висновок експерта повертається на доопрацювання (з обов'язковою вказівкою на виявлені недоліки), яке експерт повинен здійснити не пізніше ніж протягом трьох робочих днів. Якщо після доопрацювання висновок експерта, на думку Кураторів, все ще не задовольняє вимогам повноти, достовірності і обґрунтованості, то питання передається на розгляд Панелі. Панель протягом трьох робочих днів ухвалює рішення щодо прийняття чи неприйняття висновку експерта до розгляду.

Якщо Панель ухвалила рішення, що висновок експерта не може бути прийнятий до розгляду (не задовольняє вимогам повноти, достовірності і обґрунтованості), таке рішення передається на розгляд Комісії конкурсу, яка протягом не більше п'яти робочих днів ухвалює остаточне рішення.

Якщо Комісія конкурсу не приймає висновок експерта до розгляду, у зв'язку з тим, що він не задовольняє вимогам повноти, достовірності та обґрунтованості то призначається новий експерт на заміну того, чий висновок не прийнятий. Новий експерт протягом трьох робочих днів надає згоду на проведення

експертизи. Якщо така згода отримана, то йому надається двадцять один календарний день для здійснення експертизи проєкту.

У комунікації з експертами (виключно через електронну систему Фонду) Куратори та інші члени Комісії конкурсу не мають права висловлювати власні оціночні судження щодо проєкту, а можуть лише вказувати на конкретні недоліки у висновку експерта (внутрішні суперечності, відсутні чи неповні обґрунтування, фактичні помилки тощо) і вимагати їх усунення.

Будь-яка комунікація Кураторів з експертами поза електронною системою Фонду заборонена.

4) Пункт 4 розділу I Додатку 1 (Положення про Комісію конкурсу Національного фонду досліджень України) викласти у такій редакції: «Якщо до завершення процесу укладання договорів з переможцями конкурсу до Фонду надійшло звернення від одного чи більше переможців конкурсу про неможливість розпочати виконання проєкту, наукова рада Фонду звертається до Комісії конкурсу з метою внесення змін до переліку проєктів, що рекомендуються до реалізації за рахунок грантової підтримки Фонду та списку переможців конкурсу із зазначенням рекомендованого обсягу фінансування проєктів та їх розподілу за роками в межах видатків Фонду, передбачених на відповідні цілі. У такому випадку до зазначених вище переліку та списку Комісією конкурсу можуть бути внесені такі зміни: виключення проєктів, щодо яких надійшло звернення, та внесення відповідно проєктів, які є наступними за останнім переможцем конкурсу загального рейтингового списку проєктів, враховуючи залишок коштів від загального обсягу фінансування Конкурсу після виключення проєктів, виконання яких не є можливим).

5) Пункти 2, 3 розділу II Додатку 1 викласти у такій редакції:

Пункт 2. Члени Комісії конкурсу на першому її засіданні, що проводиться не пізніше ніж за п'ять робочих днів до кінцевого терміну подання заявок, обирають зі свого складу голову та заступника голови Комісії конкурсу, рішення ухвалюється шляхом відкритого голосування більшістю голосів від загального складу Комісії. Переобрання голови та/або заступника голови Комісії конкурсу може бути здійснене шляхом відкритого голосування за рішенням більшості членів від складу Комісії конкурсу на будь-якому з етапів проведення конкурсу. Обрання та переобрання голови та заступника голови Комісії конкурсу може здійснюватися шляхом проведення засідання онлайн в режимі відеоконференції.

Пункт 3. Члени Панелей на першому засіданні кожної Панелі, що проводиться не пізніше ніж за п'ять робочих днів до кінцевого строку подання заявок, шляхом відкритого голосування обирають зі свого складу голову та заступника голови Панелі. Переобрання голови та/або заступника голови Панелі може бути здійснене шляхом відкритого голосування за рішенням більшості членів від складу Панелі на будь-якому з етапів проведення конкурсу. Обрання та переобрання голови та/або заступника голови Панелі

може здійснюватися шляхом проведення засідання онлайн в режимі відеоконференції.

б) Пункт 8 розділу V Додатку 1 викласти у такій редакції:

8. Комісія/Панель конкурсу ухвалює рішення простою більшістю голосів від її складу шляхом відкритого голосування, включаючи випадки, коли Комісією/Панеллю ухвалено рішення про неголосування члена Комісії/Панелі конкурсу через наявність у нього/неї конфлікту інтересів або інших обставин, які впливають на його/її неупередженість.

1. Оцінювання проектів здійснюється незалежними експертами за формою та критеріями, затвердженими науковою радою Фонду.
2. Кожен проект оцінюється за такими аспектами з відповідними ваговими коефіцієнтами:
 - якість запланованого дослідження;
 - значущість проекту для подальшого розвитку науки / техніки / технологій / суспільства (відповідно до спрямування проекту);
 - якість і реалістичність запропонованого плану виконання проекту;
 - науковий доробок виконавців проекту.
3. Кожен із аспектів включає кілька критеріїв оцінювання, що мають власні вагові коефіцієнти.
4. Оцінка за кожним критерієм здійснюється експертом за 5-бальною шкалою з обов'язковим наданням відповідного обґрунтування.
5. Кількість балів за аспектом вираховується як середнє арифметичне зважене балів за критеріями оцінювання за цим аспектом.
6. Загальна кількість балів проекту вираховується як середнє арифметичне зважене балів за аспектами, помножене на 20.
7. Під час оцінювання проекту для кожного критерію використовується 5-бальна шкала з таким значенням балів:

0	Проект не відповідає критерію або не може бути оцінений через відсутність або неповноту інформації, передбаченої цим критерієм.
1 – Незадовільно	Інформацію щодо оцінюваного критерію представлено неадекватно або вона має критичні недоліки.
2 – Задовільно	У цілому проект відповідає критерію, але при цьому є суттєві недоліки.
3 – Добре	Проект відповідає критерію, але є деякі недоліки.
4 – Дуже добре	Проект дуже добре відповідає критерію, але можливе покращення.
5 – Відмінно	Показник відповідає критерію повною мірою.

Для оцінювання проекту із виконання наукових досліджень і розробок застосовуються такі критерії, вагові коефіцієнти та форма:

Критерії оцінювання	Шкала оцінювання	Ваговий коефіцієнт
<p>1. Якість запланованого дослідження</p> <p>У цьому розділі передбачено оцінку обґрунтування наукового проекту, його спрямованості на вирішення актуальної (нагальної) наукової проблеми, чіткості формулювання мети і завдань, відповідності проекту сучасному світовому рівню наукових досягнень, новизни наукової ідеї, оригінальності наукової гіпотези, коректності вибору методології та методів дослідження для перевірки наукової гіпотези.</p>	<p>Від 0 до 5</p> <p>Кількість балів за аспектом вираховується як середнє арифметичне зважене балів за критеріями</p>	<p>Ваговий коефіцієнт аспекту визначається умовами конкурсу</p>
<p>1.1. Мотивація і обґрунтованість наукової концепції:</p> <p>чи адекватно та з відповідними посиланнями описано актуальний стан досліджень і проблеми, які потребують вирішення.</p>	<p>0-5</p>	<p>0.3</p>
<p><i>Коментарі:</i></p>		
<p>1.2. Новизна наукових ідей (у тому числі з позицій міждисциплінарності у разі, якщо дослідження має мультидисциплінарний характер).</p>	<p>0-5</p>	<p>0.3</p>
<p><i>Коментарі:</i></p>		
<p>1.3. Ясність та актуальність сформульованої мети і завдань дослідження</p>	<p>0-5</p>	<p>0.2</p>
<p><i>Коментарі:</i></p>		
<p>1.4. Адекватність запропонованих підходів та методів дослідження, їхня відповідність меті та завданням проекту.</p>	<p>0-5</p>	<p>0.2</p>
<p><i>Коментарі:</i></p>		

	Середній зважений бал	
<p>2. Значущість проєкту для подальшого розвитку науки / техніки / технологій / суспільства (відповідно до спрямування проєкту)</p> <p>У межах цього розділу передбачено оцінку чіткості визначення й аргументованості перспективи подальшого застосування результатів дослідження з метою розвитку науки і нових технологій, а також можливостей впровадження результатів дослідження в економічній та суспільній сферах. Ураховується повнота і потенційна ефективність оприлюднення результатів дослідження, можливість комерціалізації набутків проєкту.</p>	<p>Від 0 до 5</p> <p>Кількість балів за аспектом вираховується як середнє арифметичне зважене балів за критеріями</p>	<p>Ваговий коефіцієнт аспекту визначається умовами конкурсу</p>
<p>2.1. Потенційна важливість очікуваних результатів та отримання нових знань, розбудова нових підходів і технологій та/або їхнє значення для розв'язання актуальних практичних наукових / технічних / суспільних проблем.</p>	0-5	0.5
<i>Коментарі:</i>		
<p>2.2. Ефективність та доречність запланованих шляхів оприлюднення/використання результатів дослідження (очікувані фахові публікації, патенти, виступи на міжнародних наукових конференціях, поширення результатів дослідження серед громадськості).</p>	0-5	0.5
<i>Коментарі:</i>		

	Середній зважений бал	
<p>3. Якість і реалістичність запропонованого плану виконання проекту</p> <p>У межах цього розділу оцінюється обґрунтованість плану роботи і чіткість проміжних цілей, їхня логічна послідовність; чіткість опису запланованих завдань із зазначенням конкретних результатів, які можуть бути перевірені; узгодженість складності завдань із їхніми часовими рамками; відповідність обладнання та матеріалів, зазначених як необхідні для виконання проекту, реалізації його мети та завдань; чіткість опису обладнання і матеріалів та адекватність їхньої ціни в бюджеті.</p>		
	<p>Від 0 до 5 Кількість балів за аспектом вираховується як середнє арифметичне зважене балів за критеріями</p>	<p>Ваговий коефіцієнт аспекту – визначається умовами конкурсу</p>
<p>3.1. Обґрунтованість плану роботи, відповідність часових рамок складності сформульованих етапів та завдань, чіткість проміжних цілей, їхня логічна послідовність.</p>	0-5	0.25
<p><i>Коментарі:</i></p>		
<p>3.2. Відповідність матеріально-технічної бази, обладнання (наявного та запланованого) поставленим завданням</p>	0-5	0.25
<p><i>Коментарі:</i></p>		
<p>3.3. Збалансованість та обґрунтованість загального бюджету проекту.</p>	0-5	0.25
<p><i>Коментарі:</i></p>		
<p>3.4. Наявність і обґрунтованість оцінки можливих ризиків та</p>	0-5	0.25

передбачення шляхів їх запобігання чи вирішення.		
<i>Коментарі:</i>		
	Середній зважений бал	
4. Науковий виконавців проєкту доробок	Від 0 до 5 Кількість балів за аспектом вираховується як середнє арифметичне зважене балів за критеріями	Ваговий коефіцієнт аспекту визначається умовами конкурсу
4.1. Якість публікацій керівника проєкту за останні 5 років.	0-5	0.3
4.2. Якість публікацій виконавців проєкту за останні 5 років	0-5	0.3
4.3. Збалансованість команди виконавців: відповідність кількості виконавців та рівня їхньої кваліфікації меті та завданням проєкту.	0-5	0.2
4.4. Участь керівника та виконавців проєкту в наукових програмах, фінансованих вітчизняними та міжнародними організаціями і установами (зокрема, грантами) за останні 5 років.	0-5	0.2
	Середній зважений бал	
	Загальний бал проєкту: середнє арифметичне зважене балів за аспектами, помножене на 20	

7) В усьому тексті Порядку уніфіковано вжити написання слова «проект».

8) Абзац 6 пункту 4 викласти в такій редакції:

Арбітр – член наукової ради Фонду, обраний науковою радою відповідної секції, для комунікації між Комісією конкурсу і науковою радою секції на всіх етапах розгляду та експертизи проєктів, нагляду за дотриманням умов конкурсу та вимог до процедур, визначених цим Порядком;

9) Абзац 3 пункту 14 викласти у такій редакції:

Спостерігачі уповноважені здійснювати поточний моніторинг перебігу конкурсу на всіх етапах розгляду та експертизи проєктів з метою запобігання та своєчасного усунення можливих порушень. При виявленні порушень Спостерігачі невідкладно інформують про це Арбітра та, в разі необхідності, Голову Фонду. Спостерігачі безпосередньо не взаємодіють з членами Комісії конкурсу і не беруть участь у засіданнях Комісії конкурсу.

Друге питання порядку денного: **Про результати роботи робочої групи щодо спрощення роботи експертів.**

А. Боярська-Хоменко доповіла про роботу робочої групи. Робоча група складалась з членів наглядової ради, наукової ради, запрошених учасників і працівників Фонду. Спочатку робоча група визначила етапи, які проходить експерт, їх 4 – 1) реєстрація експерта в базі Фонду, 2) укладання договору на виконання експертизи, 3) здійснення самої експертизи, 4) підписання акту виконаних робіт і отримання винагороди за проведення експертизи (у разі надання такої винагороди). Відповідно до кожного з цих етапів, робоча група визначила перелік найбільш гострих, нагальних проблем, які на сьогодні є і запропонувала шляхи вирішення цих проблем, розділивши їх на операційні рішення, тобто ті, які можна швидко вирішити; тактичні рішення, які потребують певного часу, оновлення нормативної бази; стратегічні рішення, які потребують ще більше часу для свого впровадження і реалізації, які потребують оновлення самої бази експертів і самого порталу, де вони реєструються.

А. Боярська-Хоменко продемонструвала наочну інформацію у вигляді таблиці, прокоментувала конкретні проблеми, які потребують вирішення, озвучила пропозиції для вирішення проблем.

В обговоренні взяли участь С. Вільчинський, Н. Бойко, Т. Лютий, А. Семенов, С. Утевський, А. Кузнецов, М. Лебовка.

С. Вільчинський доручив висновки та пропозиції робочої групи передати дирекції Фонду для опрацювання у двотижневий термін з метою їх подальшої імплементації.

Головуючий запропонував схвалити висновки і рекомендації робочої групи щодо спрощення роботи експертів та доручити дирекції Фонду створити план імплементації цих пропозицій.

Голосування: «за» – 18; «проти» – 0; «утримались» – 1.

ВИРІШИЛИ:

схвалити висновки і рекомендації робочої групи щодо спрощення роботи експертів та доручити дирекції Фонду про створити план імплементації цих пропозицій

Третє питання порядку денного: **Про створення Комісії конкурсу спільного конкурсного відбору проєктів з виконання наукових досліджень і розробок зі Швейцарським національним науковим фондом (ШННФ) конкурсу “Спільні українсько-швейцарські проєкти з виконання наукових досліджень: Конкурс проєктів 2023”.**

С. Вільчинський поінформував, що 10 жовтня розміщено анонс про проведення конкурсу “Спільні українсько-швейцарські проєкти з виконання наукових досліджень: Конкурс проєктів 2023”. У зв’язку з цим необхідно затвердити склад Комісії конкурсу до 12 листопада. Враховуючи специфіку роботи Комісії конкурсу, вимагається мінімальна (по 5 осіб) кількість осіб від кожної секції. Однією з першочергових вимог до членів комісії є вільне володіння англійською мовою. Доручив найближчим часом головам секцій, а також їх членам запропонувати перелік кандидатур, обговорити ці кандидатури на засіданнях секцій і подати щодо них пропозиції на засідання наукової ради, що відбудеться в першій половині листопада. С Вільчинський нагадав, що член Комісії конкурсу не може брати участь у конкурсі. Інформацію взято до відома.

Четверте питання порядку денного: **Про розгляд запитів до державних органів з приводу блокування роботи Національного фонду досліджень.**

С. Вільчинський доповів, що зазначене питання вже розглядалось на минулому засіданні наукової ради, членам НР було доведено інформацію про стиль роботи Державної аудиторської служби у Фонді. Проте наразі питання проведення аудиту та його впливу на роботу Фонду виглядає так, що ситуація лише погіршується.

Так, всупереч вимогам закону станом на теперішній час Держаудитслужбою так і не надано програми аудиту, тоді як сам аудит в НФДУ вже триває понад один місяць. Це може означати лише те, що досі невідомо, що саме та як саме повинні перевіряти аудиторів та які саме перед ними стоять завдання.

Також аудиторами подаються письмові запити про надання інформації чи документів, які не оформлені відповідно до вимог чинного законодавства, зокрема подаються на бланку ДАСУ, але без реєстраційного номеру, печатки та лише за підписом аудитора. Це може означати, що такі письмові вимоги державних аудиторів про надання інформації є з правової точки зору по суті безпідставними та/або навіть незаконними.

Крім того, більшість документів чи інформації, яка запитується державними аудиторами взагалі не стосується питань ведення бухгалтерського обліку чи фінансової звітності й оскільки такі запити подаються без Програми аудиту тому є обґрунтовані сумніви щодо їх відповідності встановленій законом процедури здійснення державного фінансового контролю.

Більше того, окремі запити стосуються документів, що містять персональну інформацію, яка відповідно до закону підлягає захисту, а зобов’язань щодо

режиму доступу до такої інформації державні аудитори так і не надали. Наприклад, аудиторами вимагаються особисті справи працівників та їх трудові книжки, всі наявні документи цивільної судової справи, учасником якої є НФДУ, персональні дані експертів конкурсу, тощо. Тому маємо право у такому разі вже висловити обґрунтоване припущення про те, що зі сторони державних аудиторів може мати місце факт перевищення службових повноважень.

Як доповідалося на минулому засіданні, проведення державного аудиту було розпочато групою аудиторів із 4 осіб, а на сьогодні перевіряючих вже вдвічі більше - 8 осіб. При цьому державними аудиторами запитується значний обсяг документів та інформації від виконавчої дирекції а в окремих запитах встановлюється нереальний строк цих виконання запитів. Тому подальше збільшення кількості аудиторів вже призвело до збільшення кількості запитуваних ними документів, матеріалів та інформації, а надалі може призвести фактично до зупинення виконання Фондом своїх основних завдань та чинитиме перешкоди досягненню мети його створення державою, зокрема здійснення забезпечення грантового фінансування науки.

На минулому засіданні ми вже обговорювали питання можливого звернення до Кабінету Міністрів України та інших причетних до цього питання органів державної влади з відповідним листом, щоб звернути увагу на те, що стиль роботи і вимоги, які пред'являє аудиторська служба до дирекції Фонду, може призвести до блокування роботи Фонду і зриву оголошення трьох конкурсів Фонду з надання грантової підтримки вітчизняній науці, які ми плануємо оголосити в кінці цього календарного року.

Головуючий виказав пропозицію, що Наукова рада Фонду доручає дирекції Фонду підготувати відповідні листи та звернутися до органів державної влади причетних до питань проведення державного фінансового аудиту зі зверненням про те, що Фонд знаходиться у складному становищі і його робота може бути заблокована.

В обговоренні взяли участь О. Кашуба, Д. Шепельський, В. Родінкова, інші члени наукової ради.

Члени наукової ради висловили пропозиції щодо необхідності надання ситуації з питання проведення державного фінансового аудиту в НФДУ широкого розголосу.

Головуючий запропонував доручити дирекції Фонду підготувати і відправити відповідного змісту листи з коментарями і фактами щодо роботи аудиторської служби по перевірці фінансової діяльності Фонду у відповідні структури, зокрема Кабінет Міністрів України, Мінфін, ДАСУ та інших.

Голосування: «за» – 19; «проти» – 0; «утримались» – 0.

ВИРІШИЛИ:

доручити дирекції Фонду підготувати і відправити відповідного змісту листи з коментарями і фактами роботи аудиторської служби по перевірці фінансової діяльності Фонду у відповідні органи законодавчої та виконавчої влади, а також інформувати про це наглядову раду Фонду.

Головуючий, враховуючи вплив часу, відведеного для проведення засідання, запропонував питання «Про затвердження структури бази даних проєктів, які

фінансуються та фінансувались НФДУ» перенести на наступне засідання наукової ради. Також запропонував розгляд звернень грантоотримувачів, які не носять невідкладного характеру, перенести на наступний раз. Пропозицію підтримано та взято до відома.

С. Вільчинський оголосив засідання завершеним.

Голова НФДУ

Станіслав ВІЛЬЧИНСЬКИЙ

Секретар НР

Ярослав ІВАНЧУК